

Ročník XXIX

V Praze, 14. prosince 1894

Číslo 5 (1434)

Strašidlo!

Maloval GAETANO CHIERICI.

Rozkvět.

Román. Napsal Fr. Xav. Svoboda.

(Pokračování.)

Tepře za několik minut dočkal se Josef změny v tomto napjetí. Sokol, jakoby si vše rozmýšlel anebo jakoby si ulehl na shlukly dav holubů, neřinul, odletěl z nenadání kamsi k Dešinám. V té chvíli zachycení byli holubi únavou, rozletěli se poněkud od sebe, pospěch zmírnili a o něco snížili se k zemi. Bylo znáti na nich, jak se jim ulehčilo, jak si oddychují a jak se jich zmocňuje stará volnost. Ale než se Josef nadál, než mohl najíti v modravém vzduchu na východní straně zmizelý bod pružného dravce, užel pojednou na blízku s hroznou, se zdrcující rychlostí přiletati téhož sokola, napjatého, prudce křídly veslujícího, jakoby chtěl něco silného rozraziti. Bylo viděti, jak pracuje, jak vynakládá všechny síly, aby jeho let byl ochromující. Nesl se vysoko nad holuby, v nichž se chvíli vznikal nevyhnutelný zmatek. Zdálo se, že rozpráší, téžal sem tam, chtěl se spojit, hledal ocel, jehož nebylo, a vířil křížem po dvou nebo po třech. V tom, když byl sokol nad nimi, složil peruti, ustal v letu a jako stílelý nebo jako spuštěný kámen padal přímo k zemi, ne hlavou ku předu, ale zmatavě, mrtvě. Ve výši pak, v níž holubi vířili, vzepjal se, rozletěl a jako střela vnikl do hloučku asi pěti holubů. Jednoho schvátit a na stříbrné říjlové nebi se zaprášilo bílé pítko, točilo se a jako lehounké papírky nízko se k zemi. Pod odletávajícím dravcem v drápech temně se chvěly holubi, ostatní pak snesli se k zemi hrůzou, zaboháň se do sněhu a úzkostlivě mlátili perutemi, jakoby se chtěli v zemi ukryti. Sokol ztrácel se volným letem daleko kdesi v širokém hřebenu skalečkem. Rozprášené pěti tiše se misty snášelo na bílý, zmrzlý sníh, a po krátké chvíli bylo nebe čisté, kraj tichý, prostora prázdná, jakoby se nebylo nic přihodilo.

Josef odhluďal se ze zahrady všecek naplňný bezvládným, slavným dojmem, jezuž přibuzné kořeny vznikal v človičku při pohledu na požár anebo povodeň. Duši kmitali se mu dosud zvíření holubové i křídla sokolů, rozprášené perky, jež vyletely z uchváceného holuba a lehounce mrazivým vzduchem snášelo se dolů.

Zešel do chléva, usedl na palandu a připomněl si, že se Mikulíkovice dosud nevzdálili a že o něm s tetou dosud hovoří. Zamračil se a okamžitě vyplněn byl hrdým umlíněním, že by do smrti od Mašálky něčeho nepříjal. «Ani by mě to netěšilo a ani by mi toho Pánbůh nepožehnal.» Rozmrzen prosedl v teplém chlévě až do páté hodiny. Když se začalo šeriti a Mikulíkovice ještě neodcházeli, vykládl se Josef před vratka a rozhlížel se po vesnici lehounce zasměšen. Mrzlo silně, vzduch k západní straně nasycen byl růžovými mlhami, na písčinkách mezi sněhem položených a rovnými klouzačkami na několika místech začernalých někdo se neobjevoval, a jen na malém rybníčku pod Balounovic statkem nabírala shrbená žena v prosekaném ledu do hrnce vodu.

Josef popošel po pěšince k sousednímu statku Blazkovic a nablížel do dvora, odkud slyšeli bylo škrípání rumpálu a tlacení okovy. Starý Breťák, malý, ohnutý, se zády kulatými, nad nimž bylo viděti jen koulovité vrchol chlupaté čepice, vrazil vodu. Tenké, končovitě nohy jeho v zelených punčochách až ke kolenům byly v kolenách nepevné, a velké tmavé dřeváky tak vypadaly, jakoby měl dole železná těžítka. Naváživ vody odnášel ji v putynkách do chléva. Zkulacený trup jeho s hlavou dolů zapadlou nebyl vysoko nad oběma putynkami, a z bezčetých úst visela malá dřevěná dýmka se zelenými trapečky. Těžítka končovitých nohou ztěžka se zdvíhala a dopadala mezi putynkami. Zmizel v nízkých dveřích chléva,

z nichž se kouřilo a před nimiž hnojnici nasákly sněh se červenal jako bladá krev.

Josef vstoupil za ním. V chlévě byla tma. Vzadu chvílemi uhodil kůň, v předu zaznívalo pravidelné chrupání krav.

«No, máte hosty?» ptal se Breťák z tmy od koní hulákově s vysoká dolů, jakoby na lesích křičel.

«Dřepi tam od oběda!» řekl Josef. «Pečou se tam v beranech!»

«Pečou a upečou,» odvětil Breťák. («Huj!» zvolal. Chlěvem zasáhne kňením, frkáním koně a stěnkáním rozchlemtané vody.) «A ty si myslíš, pečte a upečte, víd?» dodal.

«Mně je všechno jedno!» zabručel Josef s úmyslnou nedbalostí, rozmrzen ne příbuznými a jejich plány, ale tím, že mu každý o tom povídal.

«I ba! Víd, já moc koukal a moc vykoul, moc zaoral a moc vyoral, moc naložil a moc složil. A tak vidím... no, co bych neviděl? Vzáli tě — věděli proč. Vzáli — znali! Dřeš za dva!»

«Já vím!»

«Za koně dají peníze a moc sežere. Za tebe nedali nic a málo ti popřejou. No, já vím!» A po těch slovech vrátil se s prázdnými putynkami k palandě. Usedl na ni. Josef učtil vůni dýmky a tabáku. Breťák pozvzdychával.

«A víte, že vám někdy krahulík chytil holuba?» ptal se Josef.

«Chytil? Kdy?»

«Prve. Neviděl jste?»

«Ne! Krmil jsem. I — at chytil! Kdo má větší štu — vyhraje. Milý chlapče! Já jsem moc koukal a moc jsem vykoul. Co ty chytíš, to máš! Nic samu nepožd! A nic litovat — a nic pro jiného šhánět! To je, jak říkáme, slabost.»

«Já vím!»

«Nic nevíš!»

«Vím!»

«Ona ta sakramentská Jestrabice,» náhle vztekla zahulákal Breťák, «i mně kolikrát zatopila! Já ji mám taky dost!» Zahrozil pěsti a skroutil hlavu na stranu.

«Ta je ze samých hadích očásků!» podořkl Josef zlobně a rychle.

Mluvil tak ještě dlouho. Zatím se setmělo a po nebi se zabýšely hvězdy. Z Mašálkové stalku, když Mikulíkovice odešli, rozlévalo se mrazivým vzduchem ostré volání: «Peříku, Peříku!»

«A — už tě hledá!» řekl Breťák se smíchem, jakým se smějeme, když se potvrdí z nenadání náš úsudek.

Josef se shoupil s palandy, přál Breťákovi dobrou noc a ubíral se domů. Ve dvířkách potkal tetu. Nepromluvíli. Ona jen, když Josef vešel, zavřela prudce dvířka a zastrčila velice, dřevěné zastrkovadlo, jakoby na kolik let všechno tu chtěla zaklásti. Ani pro večeri si Josef nešel. Odebral se do chléva, naložil kravám ještě návně hrachoviny, a když Mašálková podořila a s mlékem odešla, ulehl, zabídl se do houpačky a rozjímá. Široký, zinný obraz kraje a nebe s poděšenými holuby i ve velikých kružích nesoucím se dravcem nejprve mu tanul na mysli, pak Mikulíkovice a starý Breťák vtráli se mu do duše.

Za nedlouho vstoupil Mašálka do chléva.

«Josefe, spíš?» ptal se nehluchě. A když Josef neodpověděl (stavě se, jakoby spal), popošel k němu a mahmatav jeho ruku vtačil mu do ní velikou buchtu.

«Vem si, Josíku,» řekl zticha, «vem!» A odešel.

Horčnosti po léta neubývalo, a bytost Josefova si neodpočinula; den co den nabádávala do jeho duše Mašálková jitrivé jehly. Zanevřeli na sebe zjevně, a Josef nevykonával již práce s takovou horlivostí jako dříve. Kde mohl, vyhnul se jim, a kdykoli někdo Mašálkovou osídil, mřel tajnou radostí. Myslí již výhradně na sebe. Dalo-li se, vyzískal něco a neohlížel se pranic na tetu. Osídil ji s popla-

šenou radostí, jakoby byl let vzácného správnosti uvolnil. Mřel hlad, rád si již zakouřil a také již pomýšlel na úpravnější šat; hledal proto na všech stranách, jak by si ke gresli pomohl.

Jednou o sv. Martině, když se v Čisovících slavila býková svatba (Josefovi bylo tehda sedmáct let), osmělil se Josef říci své tetě, že úpoledne nepojede na pole vláčet a že se podívá k slouhovům. Vyrkl své rozhodnutí s prudkostí, jakoby i sebe překřikoval. Rozzlobila se, vyhrožovala rojnou, vyčítala schovanci vše, co mu kdy dala sníst, zavadila i o zemřelé jeho rodiče, že ho k ničemu neměl, a všechna se zlosti trásla. Josef nepovolil. Byl již po dva dni roztržitý, těšil se k slouhovům a stále a stále měl na mysli silné, dřevěné hrazení mezi lukami a dvorkem pastoušky, na němž o této slavnosti seděly děti (ba i větší holky a hoši, kteří mřeli již jiné záměry v nitru) na čumění. Na silném trávní, zdviženém tak vysoko, aby obecní byk ze dvorka utéci nemohl, sedělo se příjemně a hrůžovitě, děti vyplňovaly vodorovně položený trámec tax, jakoby tam nejrůznějších barevných kameňů navěšeli.

Pastuška stála na dolejší straně vesnice proti lukám a lesnatým Dešinám, homolovitě vyptýat a borovíci ztemnělým. Byla široká, částečně na kamen stavená a hlínou žlutavá. Z černavého dvorečka jejího (ovšem trusem stále řídc pospaného) viděti bylo do příjemného údolí luk, zatočeného podle Dešin a hlubší koryto u Bojov. Zmíněného dne byla listopadovým, slabě namrditým sluncem poprášena, dvorek byl zmeten a od rána již prostíralo se okolem pastoušky slavnostní naladění.

O deváté hodině ránní vystoupil Mašálka z nízkých dveří své živnosti po dvou kamelech, oblečen svátečně v šosatý, napřed utřižený a vzadu až na paty padající kabát, upjat v zelenavou vestu, s těžkou vydrovcí a s čistými, světlými punčochami.

«No, Pepíku!» zavolal dvorkem, rozhlížeje se po jasném, modrém nebi vesele a přívětivě. «Kde chodíš?»

Josef vystoupil ze stáje. Pod velikým, hrbatým jeho nosem zatmívaly se knírky. Temné oči pichlavě a pronikavě vyhlížely pod zvýšeným čelem.

«Pojď, naměříme!» řekl Mašálka a odebral se s Josefem do stodoly, kde měl na malém hromadu namáčeného žita, poněkud pytlíce poprášenou. Z hromady vyčínaly dvě dřevěné lopaty. Josef naměřil do pytle dva větele (jeden za Lysku a jeden za Plavku), za pomoci Mašálkovy zdvihl pytel na ramena a vyšli. Sestupovali od živnosti po klesající kamenité cestě kolem rybníčka Balounovic k pastoušce. Sli nějak radostně, vyplnění oněmi nejslavnějšími náladami neobyčejných dní. Vedle pouti, posvěcení a skládky byla býková svatba největším dnem vesnického života. Slavili ji slavně a těšili se na ni všichni. Dětem byla slavnost nejasná a naplněná je jakousi bázní a čistou před obecním bykem. Věděly všechny, že má býk právo zaběhnouti v polích i lukách do kteréhokoli majetku, že se smí napast do sytosti a že nesmí býti zabrán. Josef pod těžkým žitem šel pevněji než jindy, a Mašálka vykřičoval si jiným, ne tak houpavým krokem. Pod žimním slunce prostíralo se nedohledné krajem, příjemně zahřívalo a osušovalo zemi po věřejším dešti. Cesta byla jako omytá, kameni téměř vyprané, ostrými stíny zdvižené. Všemi písčinkami od statků scházeli se sedláci k pastoušce, pozdravovali se, podávali si ruce a zvolna hovořili.

Josef přešel hbitě dvorkem pastoušky a vcházal do otevřených dveří, z nichž vylétávala spousta hlasů, malou prostorou smáčkana a skřížená. V pastoušce hučelo jako v úle. Na dvorku stálo několik sedláků svátečně oděných, těl křivých, sem tam rozvrácených. Jen jeden mladší, který však stále mlčel, byl silný a rovný. Mašálka se s nimi pozdravil, podal všem ruku, postál, zaklátil se a se slovy «no, já musím dál,» odešel do pastoušky. Bylo zde plno. Z velké světnice ozývalo se šestění sypaného obilí,

škrabání dřevěné lopaty a silný hlas rychtáře Kralíka. Vzduchem oštěp starý šer a žitná kotalka, výbuchovaly hlasy z temného hučení, zalomcoval silný smích a začel vysoký hlas žida Marhoula, kterého si zjednával ke koupi obilí mnišecký obchodník Konfi.

Když Mašálka vstoupil, stál Josef vedle vysoko nasypané hromady žita s pytlím u nohou a ohlížel se ke dveřím. Vysoký rychtář Kralík se obrátil (ale jen trupem, rozkročené silné nohy se nepohnuly) a pohodil hlavou.

„Tak, Mašálko,“ řekl mocným hlasem, otevíraje pohyblivá ústa svá dokořán, „vy sejpáte za dva plné kusy dva větele!“ Zaskrtnal brkem na listině, kterou v ruce držel a díval se na Josefa, který naměřil z pytle dva vrchovaté větele žita a nasypal je na hromadu. Pak podal rychtář Mašálkovi ruku (tehda suchou a horkou, až se sedláci nad tím pozastavovali a každý, když od sejpání odstoupil, druhým povídal: „Ale tenhle rychtář má dnes hák ruku horkou“) a na řadu přišel opět jiný sedlák. Mašálka popošel ke stolu, podal si ruku se slouhou, zavátlým, stále se usmívajícím mužem, který mluvil tiše a rychle, všude byl, všude něco poslechl a všude něco prohodil.

„Tak si vemte u nás,“ řekl Mašálkovi a ukázal mu na stůl, kolem něhož nakupeno bylo několik sedláků. Podávali si k ústům velké kusy chleba se starým sýrem, kmínem prožernalým, a zapíjeli kotalkou. Klátili se, otírali si ústa, odfrkávali a libovali si. Mašálka si zakrojil krajíc chleba, namazal jej sýrem a uřízl sousto pro Josefa.

„Na,“ řekl, podávaje mu ho, „sněž to a jdi domů!“ (Pokračování.)

Tři listy z denníku básníkovy.

I

VŠECKO.

Všecho máme v posled ve své ruce, jenom chití, jen se umět těšit! Staré ihned zacelí se rány, srdce buší, naděje skrivan zpívá. Jen v čas pravý najít pravé slovo, jen je říci, jen je vyslechnout! A vše dobré bude jako bylo. Ale kdo chce? Kdo se umí těšit? Kdo to pravé slovo v čas vždy najde? A kdo dovede je vyslechnout? Ke všemu vždy třeba dvou je srdcí. Jedno mluví — druhé neposlouchá, jedno slyší — druhé jak hrob němé, a přec všecho máme v svoji ruce. Znáš přec dumný verš ten Baudelaireův? Anděl nevěří sáh' pěstí v kštic: „Chceš být spasen?“ — A on pravil: „Nechci!“ Zde to vězí. Chití, ho je všecho. Chití, a bude září slunce, tobě, zpívat láska i jásati rozkoš, ale dva vždy jedno musí chití! Nechce jeden, vše se ve tmý halí, všady noc a ty v ní smutný poutník. Anděl třese kšticí tvou. — Zda slyšíš? Všecho máme v posled v svojí ruce!

II

PRIROVNANÍ.

Jako do černé a chladné hlíny vložíš zrno v samotu a ticho, odejdeš — a vtrh' letí polem, přijde luna, snih padá a zem studí, ale zrno zdanlivě jen drmá, brzy vzklíčí, pučí, raší divě, strhne obal hlíny a je stonkem, roste, sílí, stonkem hoří květem a květ plody slibuje už příští: Takto musíš pochovat své srdce, vložiti je jako těžké zrno, zahrabat je v samotu a ticho,

odejít a nechat řádit větry, výsměch lidí, zášť, pohrdání, studit hlínu, lhostejnost a faleš, padat sněhy, urážky a zlobu; však věř, brzy začne to v tvém srdci klíčit, raší, pučet, zelenat se, brzy ono protrhne též hlínu, písne magickým se zaskví květem, písne, která plod i květ jest v jednom.

Mlčky proto zahrabej své srdce!

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVEZDOSLAVA
FINALE.

Za svým stolem sedím sám. Vitr z venku burácí, ať se vzteká, láme snět, svět jsem já tu pro sebe!

Lampy svít a v kamnech zář mluví řečí tajemnou, jak by znaly, co to jest: myslit, pracovat a žít!

Nosit v srdci lásky taj, pohrdati všedností, ve své duši lidstva cíl, jiným vše — nic pro sebe.

V knihách věstí lidstva květ, v stopách velkých duchů jít, s láskou žít v konec dnů, světem býti pro sebe!

Jgr. Vrchlický.

V konsistoři pod oboji příjímajících.

Historický obrázek z r. 1593
od Dra Zikm. Wintra.

(Pokračování.)

Stejně tak jako původ přísahala strana pohnaná, oba přísahající kladli prsty dva na pacem. Urozená slečna laskavě byvši napomenuta odepjala složit. Z nabíraného límce vyloupil se pěkný obrázek dřevě tváře, tak pěkný, že se ani nedivíme, když panáček na slib panenčin za pomoci svého pana otce tolik nastupuje. Panáček neznáme a nevíme, proč mu děvče nechce. Když sobě slibovali, byli si zajisté velmi blízcí, teď ho nechce ona, on chce. Či snad ona by chtěla, ale rodina, otec, překážejí, zapovídají? Na všeken způsob případ vzácnější. Vždy bývalo víc děvčat, které přicházely do konsistoře s žalobou, že mládeněk pod slibem vynutil na nich, na slabých, patrně neb už křičící díky lásky, a teď že jich opustil. — Tu je naopak. Soudem má se netít děvče, aby si někoho vzalo, když ho teď zas nechce; nepůjde to mnohem čtoucímu na rozum.

Soud se začal.

Slíb manželský býval závazný, ale musel mít určitou jasnou formu. Proto jal se teď administrator vyšetřovati, jak si to rekli.

Pedellus velmi zvolna šouraje se po špičkách ke dveřím, stríhal ušima.

Advokát žalobcův určitě tvrdil, že letos v Sazometnou středu seděla panna v okně a proti ní mládenec, kterýž řekl: „Má milá Ivo, slibuješ-li mou manželkou býti?“ „A panna slíbala, ať popře, můž'-li.“

„Ne tak,“ di administrator rychle, „při slibu kterak jste, ctá panno, říkala, povězte směle duchovním otcům!“

Ale nevytáhli otcové z ní dlouho nic souvislého, pevného. Konečně přec vyznala, že mu řekla, že „chce“ býti jeho manželkou.

„Řekla jste,“ pátral Rezek, „beru si tě za manžela nebo jste řekla chci tvou manželkou býti?“

„Řekla jsem, že chci býti; že si ho беру neřekla jsem.“

„Podali jste si ruce, jmenovali jste se jmény křtěnými?“

„On mne vzal za ruku, řekl mi Ivo, já mu neřekla nic, nežli že ho chci.“

Když to Fabian uslyšel, děl k straně původové: „Přijde na svědky, budou-li jací, jináč vám právo nesedne; nejsme vševědoci, tejnosti srdcí lidských neznáme. Bůh je zpytatel, Bůh všemohoucí je rozeznatel, na něho a na svědomí vaše ten soud skládáme. Neřká-li svědkové něco jiná, dá se právo panně, neboť neřekla beru, řekla chci si tě vzít, slib pro futuro, na budoucnost, nenese platnosti zavazujet; při tom nevzala ona jeho za ruku a nejméněvala ho jménem. Takový slib, jalový slib.“

Obrátiv se ke konsistorianům dal se administrator v šeply.

Starý pán soukaje si bradu rychlými hmaty mluvil brutivým hlasem a dosti vztekale k svému advokátovi.

Advokát druhý vešle poskakuje od slečny k jejímu otci, od otce k slečně a dělá tak, jakoby bez něho věc byla tak pěkně neseda.

V tom se zase zdvihne administrator a laskavě oznámí, že se stranám do tří neděl odkládá, aby do té doby zavedly si svědky; nemají-li svědků, že podle kanonických dekretů a práva božského vyřekne nálež v sedění konsistorním za tři neděle. Při tom se klonil a uctivě i šetrně poroučel se.

Slečna rychle zahallala si hlavu paučinkem a chutě brala se ven, vážně za ní otec, jemuž pedellus kordisko podal s hlubokou úklonou. Pán vytáhl z rukávu měšček a stáhla kroužek vynal několik grošův a dal panu Johannešovi.

Totéž učinil druhý kavalír, ale mnohem mizotěji.

Když odešli, podal kanclíř pedellusovi škartici, na níž několik psáno jmen. Pedellus vyšel až ve dvéře, volal první jméno, druhé, třetí. Když se nikdo neozýval v publikum, po každé oznámil konsistoři vysokým hlasem „nestojí,“ „nestojí.“

Teprva čtvrté a páté jméno se ozvalo. Vstoupil muž po zevnějšku tezník, pražský měšťan, a za ním žena. Muž pln životem, nestary, nemladý, žena ztrápená a jako tuze stará. Na hlavě měla čepec bílý s okem, staršího díla, jinak byla oděna čistě v soukenné sukni s bílou vysývanou zastěrou.

Muž pokročil dosti blízko k pánům, v jedné ruce držel čepici s kožichem bobrín, druhou ruku maje pohodlně v kožené lašvici na bráhu připsané; kráčel hmotně. Žena zůstala skromně daleko za ním. Pedell ji pobídl a postřel do předu.

Administrator vzav na se zcela jinou než dosavad škrabošku, přísně zahovořil jménem konsistoře: „Reknu vám na krátko, že jste nám selhal. Zapsal jste se lžni zde v konsistoři, že se budete chovat k manželce své, sobě od Boha dané manželsky, a ne po tu-recku, však selhal jste, bíl jste ji zase, vyhledalo se ze svědků, z obou stran vedených a zapsaných v trojím stání, že jste ji nohama tlačil, za vlasy rval, modřiny, šlichty jí zdělal na těle mnohé, ba často i okrvavil — a, a —“

„Herež, pane administrator,“ vpadne tezník do řeči, „selhal jsem, díte, já dal dlouho pokoj, ale když brebce a buble co indiánský kohout, tedy já musím trochu nabit; všakť není vsi, aby v ní nebylo posvícení —“

„Zanechte dětinských škudrlunek a básní; ona nechce a nemůže s vámi pobývat, my vás tedy ex autoritate juris na jeden rok úplně od sebe rozdělíme. Učinte přísahu separationis.“

Na zvláštní pobídnutí přistoupila žena ke křži, aniž osmělila se podívatí se na svého tvrdého muže, jemuž bílý bylo posvícení. U křže řekla po kanclíři, jenž přísahu četl z knih konsistorních. Přísahala, že bude všemi manželskými obyčejí jeho prázdna, že s ním po městech, městečkách, ryncích, ulicích ani kde jinde nemluví nebude, že mu až do srolení konsistoře nebude slouti manželkou.

Stejnými slovy odřikával tezník, ale ne

Lyrická poesie.

Malba JOSEFA MANESA.

hned. Dlouho museli do něho mluvit a nutiti jej všelijakým předkládáním. Konečně se rozhodl.

«I at jde k čertu, však ona se vrátí dřív roka, však ona ví, že nejsem nejhorší muž, ví, že i urození bítvají své prostoreké manželky, a nebo proto nespadne, at jde, budu přísahati!»

A tak i on přísahal, že mu do roka nemá manželkou slouiti. —

Po přísaze určil administrator, co zaplatiti mají obě strany konsistori, a pedellus již tu byl a dával znamení od sebe, že by také něco rád. Rezník pyšně zaplatil a ruku máje v kožené tašvici na břichu zvolna a hmotně kráčet ven bez poklon a bez pohnutí.

V slušné vzdálenosti za ním drobnými a nesmělymi krůčky cupala žena v zelené soukenné sukni, v čepci bílém s okem. —

Po jich odchodu vpustil pedellus ženu jinou do síně; nestarou chudickou ženu z lidu, která nebyla dnes citována, ale přišla sama.

Přišla prosit, aby se směla znova vdáti, muž prý jí před sedmi lety s vojáky ušel, ona že ho čekala věrně, dílem nádejním prý živi sebe a své dítě poctivě, teď se jí nahodilo štěstí, ten vinat by si jí vzal, jen aby milostiví páni dovolili.

Odříkala to dosti mršným jazykem.

Droji eti hodní páni zvědavě pohlíželi k mladé ženě, které se nahodilo nové štěstí.

Pan administrator ji vysvětlil dosti přívětivě, že dostane povolení k novému manželství teď, když sedm let minulo, ale prve že jí vydají list pod pečeti konsistorie, a s tím, aby šla muze prvního hledat, u několika farářů aby jej dala prohlásiti, je-li živ či není, a když přinese od farářů «kundsoft», že tak učinila, smí se vdáti.

List jí napsal katclit hned. Formulí jeho měl na desce knihy, tedy komposice rychlá.

Trochu déle trvalo, než vtiskl administrator pečeť konsistorní, kterou měl v aksamitovém měščku na hrdle.

(Dokazují)